

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2024-10-24 kl 13:00-17:30
Plats	Miljöförvaltningen
Utses att justera	Helena Grahn §§ 151-164, §§ 166-168 Katarina Johansson § 165
Justeringen	2024-10-31
Protokollet omfattar	§162

Underskrifter

Sekreterare Douglas Truedsson	
Ordförande Sofia Hedén
Justerande Helena Grahn §§ 151- 164, §§ 166-168 Katarina Johansson § 165

Beslutande ledamöter

Sofia Hedén (S) (Ordförande)
Eva Christina Bertz (L) (Vice ordförande)
Helena Grahn (M) (Andre vice ordförande)
Gert Åke Troells Jakobsson (S)
Kristina Jauhiainen Larsson (S)
Jesper Olsson (MP)
Jenny Bengtsson (SD)
Tobias Petersson (V)
Katarina Johansson (M) ersätter Amanda Traneborn (M)

Ej tjänstgörande ersättare

Kim Lundeborg (S)
Lisa Tover (S)
Faris Selimovic (S)
Stefan Pettersson (L)
Torsten Viktor Gunnarson (M)
Henric Lindau (SD)
Gunilla Ryd (V)

Övriga närvarande

Åsa Thorné (VISION)
Rebecka Persson (miljödirektör)
Sofie Holmkvist (avdelningschef)
Arvid Nordland (avdelningschef)
Anna Colliander (HR-chef)
Malin Sandström (kommunikationschef)
Håkan Nilsson (ekonomichef)
Douglas Truedsson (nämndsekreterare)
Adrian Andersson (förvaltningsjurist)

§ 162 Motion av Helena Grahn (M) om flytande våtmarksväxter för att rena vatten från PFAS, MN-2024-6240

MNN-2024-140

Sammanfattning

Helena Grahn (M) har inkommit med en motion om flytande våtmarksväxter för att rena vatten från PFAS (svårnedbrytbara högfluorerade ämnen som bland annat används i brandskum, impregneringsmedel och teflonpannor). Forskning har visat att våtmarksväxter kan rena vatten från PFAS. Miljöförvaltningen välkomnar initiativet till rening av PFAS med våtmarksväxter men anser att det i nuläget är för tidigt skede eftersom metoden fortfarande är i försöksstadiet. Under 2024 genomför miljöförvaltningen en förstudie om PFAS i Malmö, som kommer att ge ökad kunskap om lägesbilden gällande PFAS i Malmö. Resultat och rekommendationer från förstudien kommer att utgöra underlag för fortsatt arbete inom området.

Miljönämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Beslut

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.
2. Miljönämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Reservationer och särskilda yttranden

Helena Grahn (M) och Katarina Johansson (M) meddelar att de avser inkomma med en skriftlig reservation, bilaga § 162.

Jenny Bengtsson (SD) lämnar en muntlig reservation.

Yrkanden

Helena Grahn (M) yrkar att miljönämnden föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Jenny Bengtsson (SD) yrkar att miljönämnden föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Sofia Hedén (S), Eva Bertz (L) och Jesper Olsson (MP) yrkar avslag på Helena Grahns (M) yrkande.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner genom acklamation att miljönämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

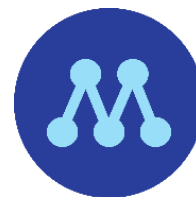
Votering begärs och ordföranden ställer förvaltningens förslag mot Helena Grahns yrkande. Med sex ja-röster för förvaltningens förslag och tre nej-röster för Helena Grahns yrkande beslutar miljönämnden enligt förvaltningens förslag.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse miljönämnden 2024-10-24
- Förslag till yttrande miljönämnden 2024-10-24
- MN-2024-6240-Motion våtmark

Bilaga § 162.

Reservation

Ärende 14. Motion av Helena Grahn (M) om flytande våtmarksväxter för att rena vatten från PFAS, MN-2024-6240

En studie från Stockholms universitet slår fast att det finns ingenstans på jorden där PFAS går att undvika. En forskargrupp vid institutionen för miljövetenskap och analytisk kemi har jämfört halterna av fyra perfluorerade alkylsyror i naturen med de gränsvärden som satts för hur mycket som är säkert att få i sig. Mängderna i regnvattnet överskrider gränsvärdena för dricksvatten i större delen av världen. Snön i Antarktis har högre halter PFAS än vad man satt för dricksvatten i USA.

Vi får bland annat i oss PFAS genom mat och dricksvatten. Livsmedelsverket har infört gränsvärden för PFAS i dricksvatten, men 10% av de vattenprover som Naturskyddsföreningen har analyserat visade på högre halter av PFAS än vad gränsvärdet tillåter. Idag utsätts även många spädbarn för exponering av PFAS genom bröstmjölken.

Populationsstudier på människor visar en koppling mellan exponering för vissa PFAS-ämnen och leverskador, förhöjda halter av blodfetter, tarmsjukdomar, sköldkörtelrubbingar samt sämre vaccinsvar hos barn. De två mest kända PFAS-ämnena PFOS och PFOA är även cancerframkallande och kan ha negativa effekter på reproduktionsförmågan. Vilka halter man utsätts för, när i livet, och under hur lång tid, tros spela en avgörande roll.

Enligt Svenskt Vatten beräknas omställningen för rening av Sveriges dricksvatten i samband med att det nya gränsvärdet införs kosta 6 miljarder plus 1 miljard löpande per år.

Naturbaserade lösningar är multifunktionella och kostnadseffektiva åtgärder som utgår från naturens förmåga för att lösa samhällsutmaningar. Utsläppsminskningar, klimatanpassning och arbete för människors hälsa är några områden där naturbaserade lösningar kan bidra till ett mer hållbart samhälle. Naturbaserade lösningar är åtgärder som utgår från de funktioner ekosystemen bidrar med, så kallade ekosystemtjänster.

En flytande våtmark med våtmarksväxter är en billig naturbaserad metod som skulle kunna användas i vattendrag i Sverige där vattnet är förorenat med PFAS. Forskare vid Stockholms universitet visar i en ny studie att flytande våtmarker med våtmarksväxter kan rena vatten från PFAS med upp till 40 procent under ett dygn. Studien är publicerad i den vetenskapliga tidskriften *Journal of Environmental Management*. Forskarna har också klarlagt vilka växter som är bra på att rena. Starrväxter hör till de arter som snabbast minskade koncentrationen av tungmetaller. Växterna tar upp PFAS och ackumulerar det i skotten, som kan skördas och då gör det enkelt att avlägsna föroreningen från platsen. Forskarna har dessutom visat att växten bryter

ner föroreningen i vattnet med hjälp av sina enzymer, och att även nedbrytningsprodukterna tas upp av växten.

I Solna kommun har plantering av starr längs en 500 meter lång sträcka av Igelbäcken inneburit en minskning i vattenkoncentration med i snitt 86 % av kortkedjiga PFAS och 60 % av PFAS-11. De växter som skördas behöver brännas i en kraftvärmeanläggning som farligt avfall.

Med bakgrund av detta är det beklämmande att styret i dagsläget inte ens vill utreda möjligheten att införskaffa flytande våtmarker. Moderaterna yrkade på att motionen skulle bifallas. Då vårt förslag ej vann gehör reserverar vi oss till förmån för eget förslag.

Miljönämnden 2024-10-24

Helena Grahn (M)

Katarina Johansson (M)

Med instämmande av

Torsten Gunnarson (M)

Voteringslista: § 162

Ärende: Motion av Helena Grahn (M) om flytande våtmarksväxter för att rena vatten från PFAS, MN-2024-6240, MNN-2024-140

Voteringslist(or)

Votering § 164

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Sofia Hedén (S), Ordförande	<i>Ja</i>		
Eva Christina Bertz (L), Vice ordförande	<i>Ja</i>		
Helena Grahn (M), Andre vice ordförande		<i>Nej</i>	
Gert Åke Troells Jakobsson (S), Ledamot	<i>Ja</i>		
Kristina Jauhiainen Larsson (S), Ledamot	<i>Ja</i>		
Jesper Olsson (MP), Ledamot	<i>Ja</i>		
Jenny Bengtsson (SD), Ledamot		<i>Nej</i>	
Tobias Petersson (V), Ledamot	<i>Ja</i>		
Katarina Johansson (M), Ersättare		<i>Nej</i>	
Resultat	<i>6</i>	<i>3</i>	<i>0</i>

Votering § 162

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Sofia Hedén (S), Ordförande	<i>Ja</i>		
Eva Christina Bertz (L), Vice ordförande	<i>Ja</i>		
Helena Grahn (M), Andre vice ordförande		<i>Nej</i>	
Gert Åke Troells Jakobsson (S), Ledamot	<i>Ja</i>		
Kristina Jauhiainen Larsson (S), Ledamot	<i>Ja</i>		
Jesper Olsson (MP), Ledamot	<i>Ja</i>		
Jenny Bengtsson (SD), Ledamot		<i>Nej</i>	
Tobias Petersson (V), Ledamot	<i>Ja</i>		
Katarina Johansson (M), Ersättare		<i>Nej</i>	
Resultat	<i>6</i>	<i>3</i>	<i>0</i>